

Inkoopdocument

Bijlage B – segment 3

Dagbesteding en dagbehandeling

Modulaire gemeenschappelijke regeling - sociaal domein Limburg-Noord

Inhoud

1.	Segment 3 – Dagbesteding en dagbehandeling	3
1.1	Algemene introductie segment 3	3
1.1.1	<i>Algemene uitgangspunten dagbesteding en dagbehandeling</i>	3
1.1.2	<i>Indeling Segment 3: Dagbesteding en dagbehandeling</i>	5
1.1.3	<i>Dagdelen</i>	5
1.2	Dagbesteding.....	6
1.2.1	<i>Doel</i>	6
1.2.2	<i>Doelgroep.....</i>	7
1.2.3	<i>Hulpinhoud</i>	7
1.2.4	<i>Ontwikkelrichting transformatie</i>	8
1.2.5	<i>Dagbesteding respijtzorg</i>	9
1.2.6	<i>Dagbesteding naschools ondersteunend</i>	10
1.2.7	<i>Dagbesteding naschools versterkend.....</i>	10
1.3	Onderwijstoeleidend dagbesteding	11
1.3.1	<i>Doel</i>	11
1.3.2	<i>Doelgroep.....</i>	12
1.3.3	<i>Hulpinhoud</i>	12
1.3.4	<i>Ontwikkelrichting transformatie</i>	14
1.3.5	<i>Programma van Eisen Onderwijstoeleidend dagbesteding</i>	14
1.4	Onderwijstoeleidend dagbehandeling	14
1.4.1	<i>Doel</i>	14
1.4.2	<i>Doelgroep.....</i>	15
1.4.3	<i>Hulpinhoud</i>	16
1.4.4	<i>Ontwikkelrichting transformatie</i>	17
1.4.5	<i>Programma van Eisen Onderwijstoeleidend dagbehandeling</i>	17
1.5	Dagbehandeling.....	18
1.5.1	<i>Doel</i>	18
1.5.2	<i>Doelgroep.....</i>	19
1.5.3	<i>Hulpinhoud</i>	19
1.5.4	<i>Ontwikkelrichting transformatie</i>	21
1.5.5	<i>Programma van Eisen Dagbehandeling.....</i>	21

1. Segment 3 – Dagbesteding en dagbehandeling

1.1 Algemene introductie segment 3

Dagbesteding en dagbehandeling zijn door Opdrachtgever ingedeeld in segment 3. Het gaat in alle gevallen om groepsgerichte producten. De indeling in segment 3 is aangepast ten opzichte van de raamovereenkomsten voor segment 3 uit 2022, vanuit de visie van Opdrachtnemer, de positie in het zorglandschap jeugd in de jeugdzorgregio Noord-Limburg en om een goede aansluiting te vinden bij de doelgroepen in deze regio.

Iedere jeugdige heeft recht op onderwijs. Voor elke jeugdige is er een vorm van onderwijs, ook als deze vorm nog gerealiseerd moet worden. Sommige jeugdigen lukt het niet (volledig) om gebruik te maken van passend onderwijs, met name thuiszitters. In de jeugdzorgregio Noord-Limburg zetten we hierop in door samenwerking tussen onderwijsinstellingen, aanbieders van jeugdhulp en de regiogemeenten.

Bij dagbesteding en dagbehandeling is er altijd een raakvlak met (vormen van) passend onderwijs, buitenschoolse opvang of kinderopvang. De visie van Opdrachtgever is dat elke jeugdige zo optimaal mogelijk gebruik kan maken van deze basisvoorzieningen. Dit dient de focus te zijn voor alle betrokken partijen, zowel op individueel niveau als in onderlinge samenwerking. De jeugdigen die gebruik maken van jeugdhulp in segment 3 kunnen (tijdelijk) niet (volledig) meekomen in deze reguliere basisvoorzieningen. Aanvullend hierop, of ter vervanging hiervan, wordt gebruik gemaakt van maatwerkvoorzieningen voor jeugdhulp in onder andere de categorieën dagbesteding en dagbehandeling.

Voor de contractering vanaf 2026 is segment 3 (dagbesteding en dagbehandeling) ingedeeld in acht producten.

1.1.1 Algemene uitgangspunten dagbesteding en dagbehandeling

De volgende uitgangspunten zijn van toepassing op alle vormen van dagbesteding en dagbehandeling.

- Er is in alle gevallen sprake van een groepsproduct. De groepsinzet is gewenst, en wordt gestimuleerd boven individuele hulpverlening, om de kwaliteit van hulpverlening te bevorderen vanwege de groepsdynamiek. Jeugdigen hebben baat bij het leerproces dat aan het groepsproduct is gekoppeld. Daarom is (volledige) één op één begeleiding in groepen niet mogelijk. Wanneer passend binnen de kaders, tarieven en afspraken van het groepsproduct kan beperkte individuele inzet worden geleverd, mits dit ondersteunend is aan het doel waarvoor het groepsproduct wordt ingezet. Indien een jeugdige niet functioneert in een groepsbegeleiding waardoor één-op-één inzet nodig is, dan is het groepsproduct niet passend bij de hulpvraag.
- Voor elke jeugdige is er een vorm van onderwijs, ook als deze vorm nog gerealiseerd moet worden. In alle producten is het perspectief op onderwijs in meerdere of mindere mate het doel. Als bij producten de context breder is, staat dit in de productbeschrijving vermeld. Bij (gedeeltelijke) uitval vanuit het (passend) onderwijs wordt zo maximaal mogelijk gebruik gemaakt, al dan niet met ondersteuning, van het zorgaanbod (individueel en groepsgericht) op locatie van de school. Er ligt één plan voor het kind met zorg- en onderwijsdoelen, waarbij het passend onderwijs verantwoordelijk is voor de onderwijsdoelen. Hiervoor werkt

Opdrachtnemer nauw samen met de gemeenten in Noord-Limburg, het passend onderwijs, kinderopvang en andere voorzieningen om de visie en doelen te behalen.

- De samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg is nodig voor een onderlinge afstemming van de uitvoering van verschillende activiteiten, net als korte lijnen voor coördinatie en regie. De jeugdigen uit de doelgroepen in segment 3 zijn leerplichtig, daarom wordt hulpverlening wordt altijd in afstemming met het onderwijs, leerplicht en de verwijzer aangeboden. Vanuit de afstemming met het onderwijs worden afspraken gemaakt met als doel dat de jeugdige zo optimaal en volledig als mogelijk weer van het onderwijs gebruik kan maken. Uitzondering hierop zijn jeugdigen die gebruik maken van een ontwikkelgroep (product Ontwikkelgroep of Ontwikkelgroep EMB), jeugdigen maken hiervan al gebruik voordat zij leerplichtig zijn, en vormen van arbeidsmatige dagbesteding voor jeugdigen die niet langer leerplichtig zijn.
- Naast de samenwerking op casusniveau worden regionale samenwerkingsafspraken gemaakt tussen het (passend) onderwijs, aanbieders en de gemeenten in de regio Noord-Limburg.
- De regio Noord-Limburg en de samenwerkingsverbanden primair en voortgezet onderwijs hebben het Afwegingskader Wet passend onderwijs en Jeugdwet opgesteld (2024). Dit afwegingskader is leidend voor hoe de producten zijn beschreven en afgebakend of en zo ja, hoe deze worden ingezet.
- In alle gevallen is systemisch en gezinsgericht werken onderdeel van het groepsproduct. Systemisch werken wil zeggen een actieve ouderbetrokkenheid om de resultaten van de ingezette hulpverlening ook toe te kunnen passen in de thuissituatie. Het is belangrijk dat ouders de jeugdige stimuleren en ondersteunen in de ontwikkeling in de thuissituatie. Systemisch werken en (het toewerken naar) actieve ouderbetrokkenheid dient vanaf de start van een hulpverleningstraject onderdeel te zijn van de inzet van de aanbieder. Een probleem bij een kind staat in veel gevallen niet op zichzelf, er kan sprake zijn van problemen op meerdere leefgebieden bij kind en/of gezin. Systemisch werken is onderdeel van het hulpverleningstraject, ook door het leggen van verbinding met andere bij het gezin betrokken professionals om te komen tot een goede onderlinge afstemming en samenhang.
- Gelet op de arbeidsmarkt in de regio Noord-Limburg op het moment van voorbereiden van de contractering vanaf 2026 wordt ruimte geboden aan aanbieders van jeugdhulp voor de inzet van niet-geregistreerde professionals. Waar dit mogelijk wordt geacht is hier in de functiemix rekening mee gehouden, zie hiervoor ook de bijlage Opleidingseisen Jeugdhulp.
- Wanneer er sprake is van een langdurige(re) ondersteuningsvraag, zet Opdrachtnemer mede in overleg met de verwijzer in op een afschaling van producten. In de productbeschrijvingen staat hiervoor een aantal minimale varianten binnen segment 3 beschreven. Mochten de doelen op casusniveau niet behaald worden, dan is verlenging van hetzelfde product geen vanzelfsprekendheid omdat de wijze van afschalen daarin meegenomen dient te worden.
- Een deel van de doelgroepen in segment 3 heeft soms een levenslange en levensbrede ondersteuningsvraag. De betrokken partijen, met name Opdrachtnemer en verwijzer, doen een maximale inspanning om een (eventuele) overgang naar de Wet langdurige zorg (Wlz) mogelijk te maken, passend binnen de toelatingscriteria in de Wlz.
- In segment 3 kan sprake zijn van vormen van therapie die vallen onder de Zorgverzekeringswet en niet onder de Jeugdwet, zoals fysiotherapie, logopedie en ergotherapeut. Opdrachtnemer zet deze vormen van hulp niet in op basis van bekostiging vanuit de Jeugdwet.

- Wanneer de aanbieder inschrijft op één of meerdere producten uit segment 3 (dagbesteding en dagbehandeling), dient de aanbieder ook vervoer aan te bieden.
- Het komt regelmatig voor dat er sprake is van een 'no show'. Dit is verdisconteerd in de groepsratio en daarmee in de tariefopbouw. Echter kan het voorkomen dat een jeugdige meerdere keren in (relatief) korte tijd niet komt opdagen of wordt afgemeld. In dat geval neemt Opdrachtnemer hierover contact op met de ouder(s) en indien nodig ook de verwijzer, om hier gezamenlijk afspraken over te maken.

1.1.2 Indeling Segment 3: Dagbesteding en dagbehandeling

Segment 3 is door Opdrachtgever ingedeeld in vijf productvormen, die elk uiteenvallen in één of meerdere producten. Dit komt neer op acht producten.

Zorgvorm	Productvorm	Producten
Dagbesteding	Dagbesteding	• Dagbesteding respijtzorg • Dagbesteding naschools ondersteunend • Dagbesteding naschools versterkend
	Onderwijstoeleidende dagbesteding	Onderwijstoeleidende dagbesteding (*)
Dagbehandeling	Onderwijstoeleidende dagbehandeling	Onderwijstoeleidende dagbehandeling
	Dagbehandeling	Dagbehandeling
	Ontwikkelgroep	• Ontwikkelgroep (**) • Ontwikkelgroep Ernstig meervoudige beperking (EMB) (**)

(*) Binnen het product Onderwijstoeleidende dagbesteding is het toegestaan om ook vormen van arbeidsmatige dagbesteding in te zetten. Dit wordt in de productbeschrijving toegelicht.

(**) De producten Ontwikkelgroep en Ontwikkelgroep Ernstig meervoudige beperking (EMB) zijn geen onderdeel van de procedure Partners, omdat met de procedure Kernpartners een voldoende passend aanbod beschikbaar is gelet op de omvang van de vraag in de regio Noord-Limburg.

1.1.3 Dagdelen

In segment 3 wordt gewerkt met dagdelen. Per productvorm wordt toegelicht hoe de dagdelen eruit zien en hoe deze gemaximeerd zijn. Opdrachtgever houdt daarbij met het volgende rekening:

- Opdrachtnemer is gedurende de uren in de dagdelen volledig verantwoordelijk voor de in te zetten hulpverlening. Oftewel de uren per dagdeel zijn gebaseerd op de aanwezigheid van de jeugdige (cliënt) in deze uren. De aanwezigheid van personeel voor en na de aanwezigheid van de jeugdigen is verdisconteerd in de indirect cliëntgebonden tijd. Dagdelen in segment 3 bestaan in de regel uit vier uur per dagdeel, bij Dagbesteding naschools (product Naschools Ondersteunend en product Naschools Versterkend) bestaan deze uit drie uur per dagdeel aangezien dit na schooltijd plaats vindt.
- Het aantal dagdelen en uren moet zo worden ingezet dat het leidt tot een haalbaar en realistisch dag- en weekprogramma voor de jeugdige (en diens ouders en gezin). Het is belangrijk om te voorkomen dat het programma te vol wordt, omdat dit kan leiden tot overbelasting van de jeugdige. Daarom moeten de dagdelen zorgvuldig worden ingepland,

indien aan de orde ook in combinatie met andere hulpverlening. Zodat de hulpinzet aansluit bij de behoefte en mogelijkheden van de jeugdige, zonder dat het te veel wordt waardoor doelen niet behaald worden. Dit wordt verder toegelicht in de richtlijn 'realistisch indiceren'. Opdrachtgever zal deze richtlijnen verder verduidelijken in de instructies aan verwijzers. Voor zover producten binnen segment 3 gestapeld mogen worden, mag dit maximaal acht (8) dagdelen per week bedragen.

- Het uitgangspunt is dat het aantal dagdelen gedurende de indicatieperiode worden opgebouwd. Opdrachtnemer heeft hiervoor een verantwoordelijkheid gedurende de looptijd van de indicatie, waar nodig in afstemming met de verwijzer in het kader van evalueren van de voortgang. Het tempo waarin wordt opgebouwd hangt af van de doelen per indicatie en op welke wijze deze zijn gerealiseerd. Uitzondering hierop zijn de ontwikkelgroepen (product Ontwikkelgroep en product Ontwikkelgroep EMB), waar een afbouw in dagdelen niet voor de hand liggend is.

1.2 Dagbesteding

1.2.1 Doel

Het doel van Dagbesteding is om jeugdigen toe te laten werken naar een passende deelname in de maatschappij, gebruik makend van basisvoorzieningen in het brede voorliggend veld en/of met gebruikmaking van het eigen netwerk. De jeugdige ervaart een zinvolle dagbesteding en de ouders, het gezin en het netwerk ervaren ontlasting in de opvoedsituatie. Daarnaast leren ouders hoe zij hun kind hierin kunnen begeleiden.

Jeugdigen in dagbesteding hebben een dagstructuur nodig met ontwikkelingsgerichte activiteiten die aansluiten bij de talenten, mogelijkheden en interesses van de jeugdige. Dit vindt plaats in een begeleidingssetting in groepsverband. Hier wordt gewerkt aan (laagdrempelige) doelen gericht op de ontwikkeling van de jeugdige die aansluit bij hun talenten, mogelijkheden en interesses.

Dagbesteding kan alleen buiten schooltijden worden ingezet: als respijtzorg en naschools. Gelet op het doel en de doelgroep wordt dagbesteding ingezet op die momenten van de dag dat de jeugdige niet op school zou verblijven op doordeweekse dagen en in het weekend.

Binnen de productvorm Dagbesteding zijn drie producten, deze worden in de volgende paragrafen verder toegelicht:

1. Dagbesteding respijtzorg: gericht op het ontlasten van ouders, jeugdige en/of het hele gezin.
2. Dagbesteding naschools ondersteunend: dagbesteding waarbij wordt toegewerkt naar een zinvolle daginvulling.
3. Dagbesteding naschools versterkend: dagbesteding met een intensief en duurzaam karakter, gericht op het versterken van vaardigheden van de jeugdige om toe te werken naar een zinvolle daginvulling.

Het resultaat van dagbesteding is dat de zelfredzaamheid van jeugdigen is vergroot en de jeugdige zo volledig mogelijk kan participeren in de maatschappij. Vanuit jeugdhulp kan de jeugdige uitstromen naar basisvoorzieningen. Waar nodig worden basisvoorzieningen (door)ontwikkeld waarin aanvullend professionele ondersteuning wordt ingezet om dit mogelijk te maken. Dat

betekent dat van Opdrachtnemer wordt verwacht dat aansluiting wordt gezocht bij deze basisvoorzieningen zoals kinderopvang, met als doel het normaliseren van vormen van dagbesteding. Het gaat om jeugdigen die vaak kortdurend, en soms voor een langere periode een (aanvullende) hulpvraag hebben. Over deelname aan voorzieningen in het voorliggend veld worden voorafgaand aan of tijdens het hulpverleningstraject afspraken gemaakt tussen verwijzer, ouder(s) en aanbieder.

Bij Dagbesteding wordt gewerkt met indicaties van in beginsel een jaar die verlengd kunnen worden, indien er sprake is van een langdurigere hulpvraag. Op deze manier is er een natuurlijk moment om de voortgang in het behalen van de doelen te evalueren. De verwijzer kan hiervan gemotiveerd afwijken met een initiële indicatie van maximaal twee jaar als dit beter past bij de doelen en de hiervoor noodzakelijke inzet door de aanbieder.

Kinderopvang, waar nodig met specialistische ondersteuning door jeugdprofessionals, is in alle gevallen voorliggend op de inzet van dagbesteding. Hiervoor werkt de aanbieder vanuit diens expertise samen met kinderopvang en overige basisvoorzieningen.

1.2.2 Doelgroep

Jeugdigen van 4 tot 18 jaar die door hun problematiek niet (volledig) in staat zijn om gebruik te maken van (basis)voorzieningen, zoals een reguliere vorm van kinderopvang (naschoolse opvang of buitenschoolse opvang) of van verenigingen gericht op vrijetijdsbesteding. Hieronder worden tevens voorzieningen verstaan die worden ondersteund door zorgprofessionals, maar waarvoor geen verwijzing naar jeugdhulp nodig is.

Er is hierbij sprake van de volgende kenmerken of een combinatie hiervan. Een combinatie met medische problemen kan voorkomen.

- a. Gedragsproblematiek.
- b. Ontwikkelingsachterstand.
- c. (Licht) verstandelijke beperking.
- d. Psychische problemen.
- e. Ouder-/systeemproblematiek.

Er is sprake van problemen bij de jeugdigen waarbij het onvoldoende lukt om deze problemen op te lossen binnen het eigen netwerk en binnen reguliere voorzieningen voor onderwijs, opvang en vrije tijd. Bij een deel van de jeugdigen zijn er ook zorgen over de thuissituatie; problemen in het gezin (systemisch).

1.2.3 Hulpinhoud

De hulp die geboden wordt aan de jeugdigen van Dagbesteding vindt plaats in groepsverband, en is erop gericht toe te werken naar passende deelname aan de maatschappij (daginvulling).

Hulpinhoud:

- Vaardigheden ontwikkelen om de zelfredzaamheid en/of zelfstandigheid van de jeugdigen te vergroten.
- Jeugdigen doen ervaringen op met betrekking tot sociale contacten en structuur.
- Aanvullend is de hulp een vorm van ontlasting en ondersteuning voor het gezinssysteem.

- Er wordt gewerkt vanuit het normaliserende gedachtengoed. Dit betekent dat het perspectief voor jeugdigen in deze doelgroep in veel gevallen is om gebruik te maken van reguliere (basis)voorzieningen en geen langdurig gebruik van dagbesteding.
- Er wordt systemisch (gezin én het netwerk van het gezin) gekeken naar de gehele context van de jeugdige tijdens de dagbesteding. Er is bij de hulpverlening aandacht voor zorgen rondom de thuissituatie of gezinsproblematiek (systemische factoren).
- De aanbieder zorgt dat zijn dienstverlening aansluit op partners met wie zij, gelet op deze hulphoud samen werken, zoals reguliere (kinder)opvang, onderwijs, (basis)voorzieningen zoals vrije tijdsvoorzieningen en andere aanbieders. Uitgangspunt is om deelname van iedere jeugdige aan zo laagdrempelig mogelijke basisvoorzieningen mogelijk te maken.
- De jeugdigen uit deze doelgroep zijn leerplichtig. Dat betekent dat de hulp voor zover aan de orde altijd in afstemming met de verwijzer, het onderwijs en leerplicht wordt aangeboden.
- De aanbieder werkt samen met andere aanbieders die met eenzelfde doelgroep werken ten behoeve van een regio breed passend en dekkend aanbod. De hulpverlening sluit zoveel mogelijk aan bij de leefomgeving van de jeugdige, dicht bij huis, om afschalen en uitstroom mogelijk te maken.

Om duidelijk aan te geven wat buiten de hulphoud valt en waar dus niet voor betaald wordt:

- Huiswerkbegeleiding.
- Incidentele extra activiteiten waarmee kosten gemoeid zijn zoals bijvoorbeeld uitstapjes, deze zijn voor rekening van de ouders.
- Vervoer van en naar huis wordt in eerste instantie door ouders zelf georganiseerd. Wanneer dit niet mogelijk is kan vervoer aanvullend worden toegekend door de verwijzer.
- Aanvullende hulpverlening op locatie of thuis zoals ambulante begeleiding of behandeling. Deze hulp kan wanneer nodig worden toegekend door de verwijzer.
- Naschoolse activiteiten voor jeugdigen.
- Onderwijsactiviteiten voor jeugdigen die staan ingeschreven bij een school.

1.2.4 Ontwikkelrichting transformatie

Normaliseren staat bij alle vormen van Dagbesteding centraal. Vanuit de transformatiegedachte worden stappen gezet om vormen van Dagbesteding te organiseren op plaatsen in het brede voorliggend veld, al dan niet met ondersteuning vanuit (zorg)professionals. Dat betekent ook het organiseren van vormen van dagbesteding op diverse locaties waar het brede voorliggend veld actief is. Opdrachtnemer kan hier bijvoorbeeld door de inzet van jeugdprofessionals een aanvullende en ondersteunende rol in spelen. Dit betekent een intensieve(re) samenwerking tussen de hiervoor benodigde partijen. Hiermee is het perspectief dat het totale aanbod van Dagbesteding vanuit de Jeugdwet, dat primair geboden wordt door zorgaanbieders en (meestal) op hun locatie, voor de hele regio Noord-Limburg af gaat nemen.

In deze lijn wordt ingezet op onder andere:

- Kinderopvang. Buitenschoolse opvang (BSO), met of zonder ondersteuning van zorgprofessionals (BSO+), valt nadrukkelijk niet onder de Jeugdwet. Opdrachtgever

stimuleert wel de ontwikkeling van dergelijke voorzieningen in de samenwerking tussen onder andere kinderopvang en zorgaanbieders.

- Verenigingsleven. Maak optimaal gebruik van locaties in dorp, wijk en stad die een (brede) maatschappelijke functie hebben en organiseer hier de huidige Dagbesteding voorliggend met eventueel ondersteuning vanuit zorgprofessionals. Denk hier aan scoutingsgebouw of voetbalkantine.
- Sport en cultuur. Maak optimaal gebruik van het bestaande aanbod in dorp, wijk en stad, al dan niet met ondersteuning van (gemeentelijke) sport- en cultuurcoaches.

Vanuit Dagbesteding is een nauwe samenwerking nodig met Onderwijstoeleidende dagbesteding, Onderwijstoeleidende dagbehandeling en met Ontwikkelgroep. Enerzijds in het belang van jeugdigen en hun ouders/gezin in het kader van op- en afschalen. Anderzijds zodat voor hen en verwijzers de hulpinhoud blijft afgebakend zoals in deze opdracht is omschreven.

1.2.5 Dagbesteding respijtzorg

We onderscheiden drie producten bij Dagbesteding. De eerste is Dagbesteding respijtzorg.

1.2.5.1. Afbakening Dagbesteding respijtzorg

Deze vorm van dagbesteding wordt ingezet als respijtzorg. Respijtzorg wil zeggen dat de hulp is gericht op het ontlasten van ouders, jeugdige en/of het hele gezin. De begeleiding vindt plaats op het gebied van zelfredzaamheid, sociale vaardigheden, persoonlijke en sociale ontwikkeling. Er wordt toegewerkt naar een situatie waarin het gezin zonder professionele ondersteuning verder kan. Respijtzorg anders dan dagbesteding valt niet onder dit product.

Dagbesteding respijtzorg wordt geboden in dagdelen. Het is mogelijk om deze op te sparen om in te zetten in bijvoorbeeld schoolvakanties.

1.2.5.2. Programma van Eisen Dagbesteding respijtzorg

Uitvoeringseisen

1. Opdrachtnemer is in staat om een combinatie van individuele- en groepsbegeleidingsmethodieken in te zetten om de gestelde doelen te behalen, waarbij nadrukkelijk geldt dat de individuele inzet een kort moment betreft binnen de groepsbegeleiding.
2. De hulp wordt aangeboden in een groep waarbij de verhouding tussen begeleiding en jeugdigen minimaal is: **twee professionals staan op tien jeugdigen (2:10)**. Het is Opdrachtnemer toegestaan rekening te houden met afwezigheid van cliënten.
3. Begeleiding op de groep bestaat uit minimaal twee (2) professionals. Opdrachtnemer kan dit binnen de producteisen naar eigen inzicht invullen.
4. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau MBO-4**. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbesteding respijtzorg betreft gemiddeld genomen **90%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
5. Er is een professional beschikbaar met **(minimaal) opleidingsniveau HBO inclusief SKJ-registratie** welke verantwoordelijk is voor supervisie en betrokken wordt bij het opstellen van ondersteuningsplannen en de periodieke evaluatie hiervan. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbesteding respijtzorg betreft gemiddeld genomen **10%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.

1.2.6 *Dagbesteding naschools ondersteunend*

We onderscheiden drie producten bij Dagbesteding. De tweede is Dagbesteding naschools ondersteunend.

1.2.6.1. Afbakening Dagbesteding naschools ondersteunend

Dagbesteding naschools ondersteunend is een product dat wordt ingezet wanneer er sprake is van een ondersteuningsbehoefte gericht op de ontwikkeling van een jeugdige naar een zinvolle daginvulling. Er is sprake van een begeleidingssetting in groepsverband waarin laagdrempelig wordt gewerkt aan een zinvolle daginvulling die aansluit bij de talenten, mogelijkheden en interesses van jeugdigen.

1.2.6.2. Programma van Eisen Dagbesteding naschools ondersteunend

Uitvoeringseisen

1. Opdrachtnemer is in staat om een combinatie van individuele- en groepsbegeleidingsmethodieken in te zetten om de gestelde doelen te behalen, waarbij nadrukkelijk geldt dat de individuele inzet een kort moment betreft binnen de groepsbegeleiding.
2. De hulp wordt aangeboden in een groep waarbij de verhouding tussen begeleiding en jeugdigen minimaal is: **twee professionals staan op twaalf jeugdigen (2:12)**. Het is Opdrachtnemer toegestaan rekening te houden met afwezigheid van cliënten.
3. Begeleiding op de groep bestaat uit minimaal twee (2) professionals. Opdrachtnemer kan dit binnen de producteisen naar eigen inzicht invullen.
4. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau MBO-4**. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbesteding naschools ondersteunend betreft gemiddeld genomen **60%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
5. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau HBO inclusief SKJ-registratie**. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbesteding naschools ondersteunend betreft gemiddeld genomen **35%**. Een HBO-professional is verantwoordelijk voor inhoudelijke coördinatie. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
6. Er is een professional beschikbaar met **(minimaal) opleidingsniveau WO (gedragswetenschapper)** welke verantwoordelijk is voor supervisie, betrokken bij het opstellen van ondersteuningsplannen en de periodieke evaluatie hiervan. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbesteding naschools ondersteunend betreft gemiddeld genomen **5%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.

1.2.7 *Dagbesteding naschools versterkend*

We onderscheiden drie producten bij Dagbesteding. De derde is Dagbesteding naschools versterkend.

1.2.7.1. Afbakening Dagbesteding naschools versterkend

Dagbesteding naschools Versterkend is een specialistischere variant van Dagbesteding naschools, waarin bij de jeugdige sprake is van een combinatie van gedragsproblemen met (in veel gevallen) motorische problemen en/of andere problemen in de ontwikkeling ten opzichte van de leeftijd. Dit vraagt, gelet op de doelgroep en de groepsdynamiek, een intensievere en duurzamere vorm van

begeleiding en daarmee een aangepaste groepsmaat ten opzichte van Dagbesteding naschools ondersteunend. Er wordt in eerste instantie ingezet op het versterken van vaardigheden van de jeugdige om vervolgens toe te werken naar een zinvolle daginvulling. Bij de inzet van dit product wordt gemotiveerd waarom er sprake is van een duurzamer karakter, waardoor Dagbesteding naschools Ondersteunend niet van toepassing is.

1.2.7.2. Programma van Eisen Dagbesteding naschools versterkend

Uitvoeringseisen

1. Opdrachtnemer is in staat om een combinatie van individuele- en groepsbegeleidingsmethodieken in te zetten om de gestelde doelen te behalen, waarbij nadrukkelijk geldt dat de individuele inzet een kort moment betreft binnen de groepsbegeleiding.
2. De hulp wordt aangeboden in een groep waarbij de verhouding tussen begeleiding en jeugdigen minimaal is: **twee professionals staan op tien jeugdigen (2:10)**. Het is Opdrachtnemer toegestaan rekening te houden met afwezigheid van cliënten.
3. Begeleiding op de groep bestaat uit minimaal twee (2) professionals. Opdrachtnemer kan dit binnen de producteisen naar eigen inzicht invullen.
4. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau MBO-4**. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbesteding naschools versterkend betreft gemiddeld genomen **47,5%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
5. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau HBO inclusief SKJ-registratie**. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbesteding naschools versterkend betreft gemiddeld genomen **47,5%**. Een HBO-professional is verantwoordelijk voor inhoudelijke coördinatie. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
6. Er is een professional beschikbaar met **(minimaal) opleidingsniveau WO (gedragswetenschapper)** welke verantwoordelijk is voor supervisie, betrokken bij het opstellen van ondersteuningsplannen en de periodieke evaluatie hiervan. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbesteding naschools versterkend betreft gemiddeld genomen **5%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
7. Een medewerker moet minimaal twee (2) dagen in de week aan het werk zijn op een groep. Dit om continuïteit voor de jeugdigen te kunnen waarborgen.

1.3 Onderwijstoeleidend dagbesteding

1.3.1 Doel

Het doel van Onderwijstoeleidend dagbesteding is gestructureerd werken aan doelen om jeugdigen toe te laten werken naar (een terugkeer naar) het onderwijs, al dan niet stapsgewijs. Er is sprake van jeugdigen (en hun ouders/gezin) met een gecombineerde onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, waarin onderwijs en jeugdhulp elkaar nodig hebben om hierin te kunnen voorzien. Het onderwijs is verantwoordelijk voor het bieden van een passende onderwijsplek en daarbij behorende ondersteuning. Gemeenten en aanbieders zijn verantwoordelijk voor de inzet van passende jeugdhulp.

Wanneer functioneren op school niet (volledig) mogelijk is, dan kan Onderwijstoeleidend dagbesteding worden ingezet, (deels) ter vervanging van de schooluren. We spreken dan ook wel

over de doelgroep (dreigende) thuiszitters. Gevolg is dat de inzet ook alleen mogelijk is (deels) ter vervanging van de schooluren zelf.

Bij Onderwijstoeleidende dagbesteding is het vaak vanaf het begin van de inzet van Opdrachtnemer niet (geheel) duidelijk wat het perspectief is rondom terugkeer naar school. Dat betekent dat soms een langere inzet nodig is. De indicatie kent in eerste instantie een looptijd van maximaal een jaar, met de mogelijkheid tot verlenging met nogmaals een jaar. Op deze manier is er een natuurlijk moment om de voortgang in het behalen van de doelen te evalueren.

Zodra de stap van terugkeer naar school mogelijk is, wordt indien nodig gebruik gemaakt van de onderwijs-zorggroepen op locatie van de school of het aanbod Jeugdhulp binnen de school.

Er wordt bij Onderwijstoeleidende dagbesteding voldoende spreiding van de dienstverlening in de regio Noord-Limburg verwacht. Van aanbieders wordt verwacht dat er onderling afstemming is over een passend en dekkend aanbod in de regio Noord-Limburg op basis van het type en aantal hulpvragen. De dienstverlening van Opdrachtnemer sluit in elk geval zoveel mogelijk aan bij de leefomgeving van de jeugdige (dichtbij huis).

Indien vanaf de leeftijd van 15 jaar terugkeer naar het onderwijs niet meer realistisch wordt geacht door de betrokkenen, wordt ingezet op toeleiding naar het arbeidsproces via bijvoorbeeld arbeidsmatige dagbesteding. De jeugdigen hebben een begeleidingsbehoefte die past bij Onderwijstoeleidende dagbesteding, met het onderscheid dat er wordt gewerkt aan vaardigheden om deelname aan het arbeidsproces te bevorderen. Bijvoorbeeld uitstroom realiseren naar betaald werk, opleiding of vrijwilligerswerk. De verwijzer kan dan het product Onderwijstoeleidende dagbesteding onderbouwd inzetten.

1.3.2 Doelgroep

Er is sprake van jeugdigen van 5 tot 18 jaar met emotionele problematiek, ontwikkelingsproblematiek en gedragsproblematiek. Zij zijn daardoor niet (volledig) in staat om gebruik te maken van vormen van passend onderwijs.

Er is hierbij sprake van de volgende kenmerken of een combinatie hiervan. Een combinatie met medische problemen kan voorkomen.

- a. Gedragsproblematiek, bijvoorbeeld emotionele ontregeling, hechtingsproblemen of trauma.
- b. Ontwikkelingsachterstand.
- c. (Licht) verstandelijke beperking.
- d. Psychische problemen.
- e. Ouder-/systeempromatiek.

Jeugdigen binnen deze doelgroep hebben in het onderwijs soms extra ondersteuning nodig vanwege gedrag dat afwijkt van de norm of uitdagingen bij het bijhouden van de groep. Dit kan zich uiten in emotionele ontregelingen, die bijvoorbeeld leiden tot vermijdend gedrag ten opzichte van school, zichzelf of anderen.

1.3.3 Hulpinhoud

De hulp die geboden wordt aan de jeugdigen van Onderwijstoeleidende dagbesteding vindt plaats via een begeleidingssetting in groepsverband, en is erop gericht toe te werken naar deelname aan

het (passend) onderwijs. Dit vindt plaats overdag tijdens schooluren, en wordt geboden in dagdelen. Gelet op het doel en de doelgroep wordt deze productvorm ingezet op die momenten van de dag dat de jeugdige anders op school zou verblijven op doordeweekse dagen, niet naschools en niet in het weekend. Opdrachtnemer zet in op een structuurversterkend en specialistisch klimaat, dat programmatisch en methodisch wordt aangeboden.

De groepssetting is ontwikkelgericht en wordt benut in het belang van de te behalen doelen voor de jeugdige. Binnen de inzet van Opdrachtnemer is het mogelijk om (beperkte) elementen van behandeling toe te voegen.

Hulpinhoud:

- Er wordt gewerkt vanuit het normaliserende gedachtengoed. Er wordt gewerkt aan doelen gericht op deelname aan het (passend) onderwijs en schoolse vaardigheden.
- Vaardigheden om de zelfredzaamheid en/of zelfstandigheid van de jeugdigen te vergroten.
- Jeugdigen doen ervaringen op met betrekking tot sociale contacten en structuur.
- Er wordt systemisch (gezin én het netwerk van het gezin) gekeken naar de gehele context van de jeugdige. Er is bij de hulpverlening aandacht voor zorgen rondom de thuissituatie of gezinsproblematiek (systemische factoren).
- In alle gevallen werkt Opdrachtnemer ook met andere aanbieders samen die met eenzelfde doelgroep werken.
- Vanaf de leeftijd vanaf 15 jaar op toeleiding naar het arbeidsproces, en het zoveel als mogelijk leveren van een maatschappelijke bijdrage.

Opdrachtnemer maakt afspraken en werkt samen met het onderwijs om het perspectief van terugkeer naar het onderwijs voor de jeugdigen die in hulpverlening zijn goed vorm te geven. Deze afstemming is ook nodig op productinhoud, om onderwijs en zorg op elkaar aan te laten sluiten.

Onderwijstoeleidende dagbesteding kan niet gestapeld worden met Onderwijstoeleidende dagbehandeling of Dagbehandeling, omdat er slechts één variant gekozen kan worden. Stapeling met vormen van Naschoolse dagbesteding kan alleen indien het niet op dezelfde dagdelen wordt ingezet.

Om duidelijk aan te geven wat buiten de hulpinhoud valt en waar dus niet voor betaald wordt:

- Huiswerkbegeleiding.
- Incidentele extra activiteiten waarmee kosten gemoeid zijn zoals bijvoorbeeld uitstapjes, deze zijn voor rekening van de ouders.
- Vervoer van en naar huis wordt in eerste instantie door ouders zelf georganiseerd. Wanneer dit niet mogelijk is kan vervoer aanvullend worden toegekend door de verwijzer, georganiseerd door de aanbieder.
- Aanvullende hulpverlening op locatie of thuis, zoals ambulante begeleiding of behandeling, wordt specifiek ingezet voor andere of aanvullende doelen. Deze hulp kan, indien nodig, worden toegekend door de verwijzer.
- Naschoolse activiteiten voor jeugdigen.
- Onderwijsactiviteiten voor jeugdigen die staan ingeschreven bij een school.

1.3.4 Ontwikkelrichting transformatie

In het kader van de doorontwikkeling van Jeugdhulp binnen de school (onderwijs-zorgarrangementen) is het streven van Opdrachtgever dat jeugdigen zoveel mogelijk op locatie van het onderwijs worden ondersteund. Dat betekent dat onderzocht wordt in welke mate de doelgroep jeugdigen die vooralsnog onder Onderwijstoeleidende dagbesteding valt, op termijn geholpen kan worden geholpen via Jeugdhulp binnen de school (onderwijs-zorgarrangementen). Hiermee is het perspectief dat het totale aanbod van Onderwijstoeleidende dagbesteding op locatie van aanbieders af gaat nemen.

Vanuit Onderwijstoeleidende dagbesteding is een nauwe samenwerking nodig met Dagbesteding, Onderwijstoeleidende dagbehandeling en met Ontwikkelgroep. Enerzijds in het belang van jeugdigen en hun ouders/gezin in het kader van op- en afschalen. Anderzijds zodat voor hen en verwijzers de hulpinhoud blijft afgebakend zoals in deze opdracht is omschreven.

1.3.5 *Programma van Eisen Onderwijstoeleidende dagbesteding*

Uitvoeringseisen

1. Opdrachtnemer is in staat om een combinatie van individuele- en groepsbegeleidingsmethodieken in te zetten om de gestelde doelen te behalen.
2. De hulp wordt aangeboden in een groep waarbij de verhouding tussen begeleiding en jeugdigen is: **twee professionals staat op acht jeugdigen (2:8)**. Het is de opdrachtnemer toegestaan rekening te houden met afwezigheid van cliënten.
3. Begeleiding op de groep bestaat uit minimaal twee (2) professionals. Opdrachtnemer kan dit binnen de producteisen naar eigen inzicht invullen.
4. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau MBO-4**. De inzet van deze professional(s) voor het product Onderwijstoeleidende dagbesteding betreft gemiddeld genomen **50%**, gemiddeld genomen 50% van de in te zetten uren op de groep. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
5. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau HBO inclusief SKJ-registratie**. De inzet van deze professional(s) voor het product Onderwijstoeleidende dagbesteding betreft gemiddeld genomen **45%**. Een HBO-professional is verantwoordelijk voor inhoudelijke coördinatie. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
6. Er is een professional beschikbaar met **(minimaal) opleidingsniveau WO (gedragswetenschapper)** welke verantwoordelijk is voor supervisie, betrokken bij het opstellen van ondersteuningsplannen en de periodieke evaluatie hiervan. De inzet van deze professional(s) voor het product Onderwijstoeleidende dagbesteding betreft gemiddeld genomen **5%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
7. Een medewerker moet minimaal twee (2) dagen in de week aan het werk zijn op een groep. Dit om continuïteit voor de jeugdigen te kunnen waarborgen.

1.4 Onderwijstoeleidende dagbehandeling

1.4.1 Doel

Het doel van Onderwijstoeleidende dagbehandeling is om door middel van behandeldoelen gestructureerd toe te werken naar (een terugkeer naar) het onderwijs voor de jeugdige, al dan niet stapsgewijs. Er is sprake van jeugdigen (en hun ouders/gezin) met een gecombineerde onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, waarin onderwijs en jeugdhulp elkaar nodig hebben om hierin te kunnen voorzien. Het onderwijs is verantwoordelijk voor het bieden van een passende

onderwijsplek en daarbij behorende ondersteuning. Gemeenten en aanbieders zijn verantwoordelijk voor de inzet van passende jeugdhulp.

Wanneer functioneren op school niet (volledig) mogelijk is, dan is Onderwijstoeleidende dagbehandeling een passende optie om in te zetten, (deels) ter vervanging van de schooluren. We spreken dan ook wel over de doelgroep (dreigende) thuiszitters. Gevolg is dat de inzet ook alleen maar mogelijk is (deels) ter vervanging van de schooluren zelf.

Bij Onderwijstoeleidende dagbehandeling is vanaf het begin van de hulpverlening door Opdrachtnemer (voldoende) duidelijk dat het perspectief van de jeugdige is om terug naar school te gaan. Dat maakt dat de inzet ten opzichte van Onderwijstoeleidende dagbesteding in veel gevallen korter duurt, omdat het hoofddoel – terugkeer naar onderwijs – vanaf de start van de behandeling helder is. Aangezien er sprake is van een behandelproduct, is er sprake van de inzet van maximaal een jaar.

Zodra de behandeldoelen zijn behaald en de stap van terugkeer naar school mogelijk is, wordt indien nodig gebruik gemaakt van de onderwijs-zorggroepen op locatie van de school of het aanbod Jeugdhulp binnen de school.

Indien het niet is gelukt om de jeugdige binnen een jaar naar een passende vorm van onderwijs toe te laten werken, wordt afhankelijk van de voortgang van de behandeldoelen bepaald wat een passend vervolg is. Een verlenging op hetzelfde product is niet vanzelfsprekend aan de orde. Dan moet duidelijk onderbouwd kunnen worden wat binnen een aanvullende indicatie wél behaald kan worden, wat eerder (nog) niet is gelukt. Als dat niet mogelijk is, dan kan er worden afgeschaald naar een beter passend product, bijvoorbeeld Onderwijstoeleidende dagbesteding.

Opdrachtnemer maakt afspraken en werkt samen met het onderwijs om het perspectief van terugkeer naar het onderwijs voor de jeugdigen die in hulpverlening zijn goed vorm te geven. Deze afstemming is ook nodig op productinhoud, om onderwijs en zorg op elkaar aan te laten sluiten.

Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor een aanbod aan dienstverlening dat vanuit alle gemeenten in Noord-Limburg toegankelijk is voor jeugdigen om aan deel te nemen. Opdrachtgever geeft de voorkeur aan groepen binnen de regio Noord-Limburg zodat de hulpverlening inhoudelijk en qua reisafstand zo goed als mogelijk aansluit bij de leefomgeving van de jeugdige. Indien er wordt ingezet op aanbod buiten de regio Noord-Limburg, dient rekening gehouden te worden met deze aansluiting bij de leefomgeving van de jeugdige.

1.4.2 Doelgroep

Jeugdigen van 5 tot 18 jaar die (tijdelijk) niet in staat zijn om (volledig) gebruik te maken van het onderwijs.

Er is hierbij sprake van de volgende kenmerken of een combinatie hiervan:

- a. Psychische problemen zoals eetstoornis, angststoornis, ADHD of depressie.
- b. Gedrags- of ontwikkelingsproblematiek, met name emotionele onregeling, hechtingsproblemen of trauma.
- c. Verstandelijke beperking.

De jeugdigen uit deze doelgroep kunnen problemen ervaren met het functioneren in een groep (sociale vaardigheden). Zij vinden het over het algemeen moeilijk om grenzen te stellen, te reflecteren op het eigen gedrag en het gedrag aan te passen.

Jeugdigen binnen deze doelgroep hebben in het onderwijs soms extra ondersteuning nodig vanwege gedrag dat afwijkt van de norm of uitdagingen bij het bijhouden van de groep. Dit kan zich uiten in emotionele ontregelingen, die bijvoorbeeld leiden tot vermijgend gedrag ten opzichte van school, zichzelf of anderen.

1.4.3 Hulpinhoud

De hulp die geboden wordt aan deze jeugdigen is een vorm van dagbehandeling in groepsverband als tijdelijke vervanging voor het onderwijs. De inzet is ontwikkelgericht en vindt plaats overdag tijdens schooluren, en wordt geboden in dagdelen. Gelet op het doel en de doelgroep wordt deze productvorm ingezet op die momenten van de dag dat de jeugdige anders op school zou verblijven op doordeweekse dagen, niet naschools en niet in het weekend. Opdrachtnemer zet in op een structuurversterkend en specialistisch klimaat, dat programmatisch en methodisch wordt aangeboden.

Opdrachtnemer biedt een behandelsetting in groepsverband met aandacht voor schoolse vaardigheden. De groepssetting kent een therapeutisch groepsklimaat. Er zijn gedragsgerelateerde interventies door de betrokken professionals. Binnen de inzet van Opdrachtnemer wordt een begeleidingscomponent ingezet om de behaalde behandelresultaten te borgen. Doelen waaraan gewerkt wordt is om jeugdigen te leren om te functioneren in een groep, grenzen te stellen, te reflecteren op eigen gedrag en op basis daarvan hun gedrag aan te passen zodat ze zich weer op hun plek voelen in het onderwijs.

Ouders en het gezin worden nadrukkelijk betrokken bij de behandeling. Zij leren onder andere hoe zij hun kind/broer/zus hierin kunnen begeleiden of helpen.

De groepssetting is ontwikkelgericht en wordt benut in het belang van de te behalen doelen voor de jeugdige. Binnen de inzet van Opdrachtnemer is het mogelijk om (beperkte) elementen van begeleiding toe te voegen.

Hulpinhoud:

- Ontwikkelen positief zelfbeeld.
- Ontwikkelen spelvaardigheden.
- Zelfstandigheidstraining.
- Vergroten emotionele en praktische vaardigen.
- Vaardigheden om de zelfredzaamheid en/of zelfstandigheid van de jeugdigen te vergroten.
- Er wordt gewerkt vanuit het normaliserende gedachtengoed. Er wordt gewerkt aan doelen gericht op deelname aan het (passend) onderwijs en schoolse vaardigheden.
- Jeugdigen doen ervaringen op met betrekking tot sociale contacten en structuur.
- Er wordt systemisch (gezin én het netwerk van het gezin) gekeken naar de gehele context van de jeugdige tijdens de behandeling en de nazorg. Er is bij de hulpverlening aandacht voor zorgen rondom de thuissituatie of gezinsproblematiek (systemische factoren).
- In alle gevallen werkt Opdrachtnemer ook met andere aanbieders samen die met eenzelfde doelgroep werken.

Onderwijstoeleidendende dagbehandeling kan niet gestapeld worden met Onderwijstoeleidendende dagbesteding of dagbehandeling, omdat er slechts één variant gekozen kan worden. Stapeling met vormen van Naschoolse dagbesteding kan alleen indien het niet op dezelfde dagdelen wordt ingezet.

Om duidelijk aan te geven wat buiten de hulpinhoud valt en waar dus niet voor betaald wordt:

- Incidentele extra activiteiten waarmee kosten gemoeid zijn zoals bijvoorbeeld uitstapjes, deze zijn voor rekening van de ouders.
- Vervoer van en naar huis wordt in eerste instantie door ouders zelf georganiseerd. Wanneer dit niet mogelijk is kan vervoer aanvullend worden toegekend door de verwijzer.
- Aanvullende hulpverlening op locatie of thuis zoals ambulante begeleiding of behandeling. Deze hulp kan aanvullend worden toegekend door de verwijzer.
- Therapie (bijv. fysiotherapie, logopedie, ergotherapeut) wordt ingezet vanuit de eerste lijn. Dit loopt via zorgverzekering van ouders. Hier vindt wel zorginhoudelijke samenwerking mee plaats.
- Naschoolse activiteiten voor jeugdigen.
- Onderwijsactiviteiten voor jeugdigen die staan ingeschreven bij een school.

1.4.4 Ontwikkelrichting transformatie

In het kader van de doorontwikkeling van Jeugdhulp binnen de school (onderwijs-zorgarrangementen) is het streven van Opdrachtgever dat jeugdigen zoveel mogelijk op locatie van het onderwijs worden ondersteund. Dat betekent dat onderzocht wordt in welke mate de doelgroep jeugdigen die onder de huidige beschrijving van Onderwijstoeleidendende dagbehandeling vallen, op termijn (deels) geholpen kan worden geholpen via Jeugdhulp binnen de school. Hiermee is het perspectief dat het totale aanbod van Onderwijstoeleidendende dagbehandeling op locatie van aanbieders anders vormgegeven kan worden en af gaat nemen.

Vanuit Onderwijstoeleidendende dagbehandeling is een nauwe samenwerking nodig met Onderwijstoeleidendende dagbesteding, Dagbehandeling en met Ontwikkelgroep. Enerzijds in het belang van jeugdigen en gezinnen in het kader van op- en afschalen. Anderzijds zodat voor hen en verwijzers de hulpinhoud blijft afgebakend zoals in deze opdracht is omschreven.

1.4.5 Programma van Eisen Onderwijstoeleidendende dagbehandeling

Uitvoeringseisen

1. Opdrachtnemer is in staat om een combinatie van individuele- en groepsbegeleidingsmethodieken in te zetten om de gestelde doelen te behalen.
2. De hulp wordt aangeboden in een groep waarbij de verhouding tussen begeleiding en jeugdigen is: **twee professionals staat op zeven jeugdigen (2:7)**. Het is de opdrachtnemer toegestaan rekening te houden met afwezigheid van cliënten.
3. Begeleiding op de groep bestaat uit minimaal twee (2) professionals. Opdrachtnemer kan dit binnen de producteisen naar eigen inzicht invullen.
4. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau MBO-4**. De inzet van deze professional(s) voor het product Onderwijstoeleidendende dagbehandeling betreft gemiddeld genomen **20%**. Deze is aanwezig voor de begeleidingscomponent en de ondersteuning van activiteiten. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
5. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau HBO inclusief SKJ-registratie**. De inzet van deze professional(s) voor het product Onderwijstoeleidendende dagbehandeling betreft

gemiddeld genomen **70%**. Een HBO-professional is verantwoordelijk voor inhoudelijke coördinatie. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.

6. Er is een professional beschikbaar met **(minimaal) opleidingsniveau WO (gedragswetenschapper)** welke verantwoordelijk is voor supervisie, betrokken bij het opstellen van ondersteuningsplannen en de periodieke evaluatie hiervan. De inzet van deze professional(s) voor het product Onderwijstoeleidend dagbehandeling betreft gemiddeld genomen **10%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
7. Een medewerker moet minimaal twee (2) dagen in de week aan het werk zijn op een groep. Dit om continuïteit voor de jeugdigen te kunnen waarborgen.

1.5 Dagbehandeling

1.5.1 Doel

Met Dagbehandeling wordt in groepsverband via een gestructureerde, specialistische inzet gewerkt aan gedragsgerelateerde behandeldoelen. Bijvoorbeeld jeugdigen leren om te functioneren in een groep, grenzen te stellen, te reflecteren op eigen gedrag en op basis daarvan hun gedrag aan te passen zodat ze zich weer op hun plek voelen in het onderwijs of op de opvang. Ouders leren hoe zij hun kind hierin kunnen begeleiden. Aangezien er sprake is van een behandelproduct, is er sprake van de inzet van maximaal een jaar.

Er is bij Dagbehandeling een behandelinzet nodig met de focus op (biologische) kindfactoren, naast systeem- en standhoudende factoren (biopsychosociaal). De nadruk ligt op observatie en behandeling van (onderliggende) problematiek. Door middel van een therapeutisch groepsklimaat wordt ingezet op omgaan met gedragsproblemen. Ook schoolse vaardigheden zijn hier een onderdeel van. Dagbehandeling is echter niet uitsluitend gebonden aan onderwijsuren en ter vervanging van onderwijstijd. In veel gevallen kan sprake zijn van een gecombineerde inzet met S-GGZ (segment 4 Ambulant), waarmee sprake is van een multidisciplinaire behandelinzet.

Het verschil met Onderwijstoeleidend dagbehandeling is dat de focus ligt op een specialistische behandelinzet bij Dagbehandeling bijvoorbeeld omdat er complexe onderliggende problematiek speelt en daarbij meerdere onderliggende behandeldoelen zijn opgesteld. Daarmee is de toeleiding (deels) terug naar het onderwijs wel van belang, maar niet automatisch leidend voor de doelen waarmee Dagbehandeling wordt ingezet. Al dan niet stapsgewijs door met gerichte doelen te werken aan (de terugkeer naar) onderwijs, met name de doelgroep (dreigende) thuiszitters.

Het resultaat is dat jeugdigen uit deze doelgroep terugstromen naar een vorm van passend onderwijs, zo nodig met vormen van aanvullende, minder zware ondersteuning. Er is sprake van jeugdigen (en hun ouders/gezin) met een gecombineerde onderwijs- en ondersteuningsbehoefte, waarin onderwijs en jeugdhulp niet elk alleen in kunnen voorzien. Het onderwijs is verantwoordelijk voor het bieden van een passende onderwijsplek en daarbij behorende ondersteuning, gemeenten en aanbieders voor de inzet van jeugdhulp.

Opdrachtnemer maakt afspraken en werkt samen met het onderwijs om het perspectief van terugkeer naar het onderwijs voor de jeugdigen die in hulpverlening zijn goed vorm te geven. Deze afstemming is ook nodig op productinhoud, om onderwijs en zorg op elkaar aan te laten sluiten.

Indien de doelen in dat jaar niet (volledig) behaald zijn, worden afspraken gemaakt tussen verwijzer, jeugdige (met ouders/gezin), aanbieder en andere direct betrokkenen. Als de behandeldoelen niet behaald zijn, dan moeten de behandeldoelen worden bijgesteld zodat deze realistisch en haalbaar

zijn. Daarin wordt meegenomen wat er nodig is om toe te werken naar uitstroom uit jeugdhulp, of waar nodig het afschalen naar beter passende producten.

Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor een aanbod aan dienstverlening dat vanuit alle gemeenten in Noord-Limburg toegankelijk is voor jeugdigen om aan deel te nemen. Opdrachtgever geeft de voorkeur aan groepen binnen de regio Noord-Limburg zodat de hulpverlening inhoudelijk en qua reisafstand zo goed als mogelijk aansluit bij de leefomgeving van de jeugdige. Indien er wordt ingezet op aanbod buiten de regio Noord-Limburg, dient rekening gehouden te worden met deze aansluiting bij de leefomgeving van de jeugdige.

1.5.2 Doelgroep

Jeugdigen van 5 tot 18 jaar die (tijdelijk) niet in staat zijn om (volledig) gebruik te maken van het onderwijs en die vanwege hun (multi)complexe (gedrags)problemen een intensieve, specialistische behandelinzet nodig hebben. Er is altijd sprake van psychische/psychiatrische problematiek. Bij de doelgroep Dagbehandeling ligt de focus op behandeling van (biologische) kindfactoren, naast systeem- en standhoudende factoren (biopsychosociaal). Er is sprake van een (vermoeden van) DSM-5 classificatie, waar de dagbehandeling specifiek op gericht is. De jeugdigen uit deze doelgroep vinden het over het algemeen moeilijk om grenzen te stellen, te reflecteren op het eigen gedrag en het gedrag aan te passen.

Er is sprake van ernstige gedragsproblematiek, zoals:

- Aanzienlijke beperkingen in het dagelijks functioneren, zowel thuis als elders als gevolg van het ziektebeeld,
- Problematiek met een hoog risico (duidelijke aanwijzingen voor gevaar/suïcidaliteit),
- Problematiek met een hoge complexiteit,
- Ingewikkelde (somatische) co-morbiditeit,
- Complexe of minder vaak voorkomende psychische problematiek, en/of
- Aangeboren of verworven aandoeningen van het brein.

Ook jeugdigen binnen de doelgroep Dagbehandeling hebben in het onderwijs soms extra ondersteuning nodig vanwege gedrag dat afwijkt van de norm of uitdagingen bij het bijhouden van de groep. Dit kan zich uiten in emotionele ontregelingen, die bijvoorbeeld leiden tot vermijdend gedrag ten opzichte van school, zichzelf of anderen.

1.5.3 Hulpinhoud

De hulp die geboden wordt aan deze jeugdigen is een vorm van dagbehandeling in groepsverband, onder andere als tijdelijke vervanging voor het onderwijs. Dit is ontwikkelgericht en vindt plaats overdag, en wordt geboden in dagdelen. Gelet op het doel en de doelgroep wordt deze productvorm ingezet op die momenten van de dag dat de jeugdige anders op school zou verblijven op doordeweekse dagen, niet in het weekend.

Hulpinhoud:

- Ontwikkelen positief zelfbeeld.
- Ontwikkelen spelvaardigheden.
- Zelfstandigheidstraining.
- Verminderen gedragsproblemen.
- Vergroten emotionele en praktische vaardigen.
- Er wordt gewerkt vanuit het normaliserende gedachtengoed.
- Er wordt altijd multidisciplinair gewerkt. Hierin is stapeling met het product S-GGZ mogelijk.

- Er wordt systemisch (gezin én het netwerk van het gezin) gekeken naar de gehele context van de jeugdige tijdens de behandeling en de nazorg. Er is bij de hulpverlening aandacht voor zorgen rondom de thuissituatie of gezinsproblematiek (systemische factoren).

De behandelinzet kenmerkt zich door het dagprogramma in groepssetting, met diverse behandelmomenten per dag. Dit wordt afgewisseld met begeleidingsmomenten waarin verder wordt gewerkt aan de behandeldoelen. Onderdeel van Dagbehandeling is ook het werken aan individuele behandeldoelen, voor zover deze gerelateerd zijn aan het doel waarvoor Dagbehandeling wordt ingezet. Tevens binnen Dagbehandeling wordt begeleiding ingezet voor de borging van behaalde behandelresultaten. Wanneer er individuele behandeldoelen zijn die redelijkerwijs niet binnen Dagbehandeling opgepakt kunnen worden, omdat deze vragen om een aanvullende gespecialiseerde inzet, kan daarvoor aanvullend een product worden ingezet. Echter dient het aantal geboden dagdelen en uren wel zodanig op elkaar afgestemd te zijn dat een passend programma voor de jeugdige wordt geboden, waarmee de behandeldoelen ook aantoonbaar bepaald kunnen worden.

Voor zover noodzakelijk is wordt er gehandeld vanuit een multidisciplinair behandelteam. Er wordt een regiebehandelaar aangewezen die namens betrokken aanbieder(s) verantwoordelijk is voor een zorgvuldige coördinatie en afstemming van de ingezette jeugdhulp. Het gaat daarmee ook over de (eventueel) ingezette jeugdhulp door meerdere zorgaanbieders.

Onderwijstoeleidende dagbesteding kan niet gestapeld worden met Onderwijstoeleidende dagbehandeling of Dagbehandeling, omdat er slechts één variant gekozen kan worden. Stapeling met vormen van Naschoolse dagbesteding kan alleen indien het niet op dezelfde dagdelen wordt ingezet.

De inzet is gericht op een aantoonbare ontwikkeling van de jeugdige, die leidt tot afbouw van de ondersteuning, of doorstroom naar andere jeugdhulp (stappen zetten op de participatieladder), of uitstroom uit jeugdhulp.

Om duidelijk aan te geven wat buiten de hulphoud valt en waar dus niet voor betaald wordt:

- Incidentele extra activiteiten waarmee kosten gemoeid zijn zoals bijvoorbeeld uitstapjes, deze zijn voor rekening van de ouders.
- Vervoer van en naar huis wordt in eerste instantie door ouders zelf georganiseerd. Wanneer dit niet mogelijk is kan vervoer aanvullend worden toegekend door de verwijzer.
- Aanvullende hulpverlening op locatie of thuis zoals ambulante begeleiding of behandeling. Deze hulp kan aanvullend worden toegekend door de verwijzer. Dit wordt per jeugdige zorginhoudelijk besproken en gemotiveerd.
- Therapie (bijv. fysiotherapie, logopedie, ergotherapeut) wordt ingezet vanuit de eerste lijn. Dit loopt via zorgverzekering van ouders. Hier vindt wel zorginhoudelijke samenwerking mee plaats.
- Naschoolse activiteiten voor jeugdigen.
- Onderwijsactiviteiten voor jeugdigen die staan ingeschreven bij een school.

1.5.4 Ontwikkelrichting transformatie

Bij de inzet van het product Dagbehandeling is het van belang dat dit tijdig wordt ingezet als dit nodig is (opschalen), maar ook dat er weer tijdig wordt afgeschaald naar bijvoorbeeld andere, beter passende vormen van jeugdhulp. Opdrachtgever wil samen met Opdrachtnemer beter zicht krijgen op de doelgroep en waarom de inzet van Dagbehandeling voor hen nodig is.

Vanuit Dagbehandeling is een nauwe samenwerking nodig met aanbieders van de producten Onderwijstoeleidend dagbehandeling en Ontwikkelgroep. Enerzijds in het belang van jeugdigen en hun ouders/gezin in het kader van op- en afschalen. Anderzijds zodat voor hen en verwijzers de hulpinhoud blijft afgebakend zoals in deze opdracht is omschreven.

1.5.5 Programma van Eisen Dagbehandeling

Uitvoeringseisen

- A. De hulp wordt aangeboden in een groep waarbij de verhouding tussen begeleiding en jeugdigen is: **twee professionals staat op zes jeugdigen (2:6)**. Het is de opdrachtnemer toegestaan rekening te houden met afwezigheid van cliënten.
- B. Begeleiding op de groep bestaat uit minimaal twee (2) professionals. Opdrachtnemer kan dit binnen de producteisen naar eigen inzicht invullen.
- C. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau MBO-4**. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbehandeling betreft gemiddeld genomen **10%**. Deze is aanwezig voor de begeleidingscomponent en de ondersteuning van activiteiten. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
- D. Er is inzet van professionals met **(minimaal) opleidingsniveau HBO inclusief SKJ-registratie**. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbehandeling betreft gemiddeld genomen **75%**. Een HBO-professional is verantwoordelijk voor inhoudelijke coördinatie. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
- E. Er is een professional beschikbaar met **(minimaal) opleidingsniveau WO** welke verantwoordelijk is voor supervisie, betrokken bij het opstellen van ondersteuningsplannen en de periodieke evaluatie hiervan. De inzet van deze professional(s) voor het product Dagbehandeling betreft gemiddeld genomen **15%**. Zie bijlage: Opleidingseisen Jeugdhulp.
- F. Een medewerker moet minimaal twee (2) dagen in de week aan het werk zijn op een groep. Dit om continuïteit voor de jeugdigen te kunnen waarborgen.